

Wat is de AWBZ?

Inleiding

Op dit moment krijgt de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) veel aandacht in de media. De toekomst van de AWBZ staat breed ter discussie. De kosten stijgen sterk. Om de langdurige AWBZ-zorg betaalbaar te houden zijn ingrijpende veranderingen noodzakelijk. De AWBZ is daardoor alleen nog geldig voor mensen die zich echt niet zelf kunnen redden.

De AWBZ

De AWBZ dekt zware geneeskundige risico's die niet onder de zorgverzekering vallen. Het gaat om bijzondere ziektekosten voor zorg en ondersteuning bij langdurige ziekte, handicap of ouderdom. Ook opvang in een beschermende woonomgeving als iemand niet meer in staat is om thuis te wonen valt hieronder.

Iedere Nederlander heeft recht op vergoeding van de AWBZ-zorg. Vrijwel niemand kan dit soort kosten zelf opbrengen en dus is er ook geen individuele verzekering mogelijk. Iedereen die een zorgverzekering heeft is automatisch verzekerd voor de AWBZ. Om aanspraak te maken op deze zorg, heeft men een indicatiebesluit nodig van het CIZ (Centraal Indicatieorgaan Zorg). Het CIZ onderzoekt de aanvraag en neemt een besluit. In het indicatiebesluit staat of er recht is op AWBZ-zorg en zo ja, op welke zorg, hoe veel en hoe lang.

Het zorgaanbod wordt geleverd in de vorm van onder meer thuiszorg, verpleging, verzorging en begeleiding in verzorgingshuizen, verpleeghuizen, zorginstellingen voor gehandicapten en chronische psychiatrische hulpverlening. Ook zorg in ziekenhuizen en revalidatie-instellingen, als het verblijf langer dan 365 dagen duurt, valt onder de AWBZ.

Voor de meeste vormen van AWBZ-zorg is iedereen van 18e jaar en ouder een eigen bijdrage verschuldigd. De hoogte van het bedrag is onder andere afhankelijk van het belastbaar inkomen en de woonsituatie (thuiswonend of opgenomen).

Via de AWBZ wordt verpleging, verzorging, begeleiding of behandeling geboden. Of een beschermde woonomgeving als iemand niet meer in staat is om thuis te wonen. De verschillende soorten hulp of zorg worden zorgfuncties genoemd.

Onder de AWBZ vallen diverse zorgsectoren. Deze worden sinds 2003 onderverdeeld in zeven zogenoemde grondslagen. Een grondslag is een aandoening of beperking waardoor men zorg nodig heeft.

De grondslagen

Grondslaggroep (sector):	Verpleging en verzorging
Grondslag	
Somatische ziekte/aandoening	Er is sprake van een lichamelijke ziekte, aandoening of beperking
Psychogeriatrische ziekte/aandoening	Er is sprake van functiestoornissen in de hersenen die meestal is gerelateerd aan ouderdom
Grondslaggroep (sector):	Gehandicaptenzorg
Grondslag	
Verstandelijke handicap	Er is sprake van een beperkt intellectueel of cognitief functioneren
Grondslaggroep (sector):	Geestelijke gezondheidszorg
Grondslag	
Psychiatrische aandoening	Er is sprake van een stoornis van de psychische functies
Grondslaggroep (sector):	Overig
Grondslag	
Lichamelijke handicap	Er is sprake van onherstelbare lichamelijke beperkingen
Zintuiglijke handicap	Er is sprake van een beperkt gezichtsvermogen (visuele handicap), een beperkt gehoor (auditieve handicap) of een communicatieve handicap
Psychosociale problemen	Er is sprake van psychische problemen die samenhangen met het dagelijks functioneren. Hieronder vallen bijvoorbeeld: emotionele problemen, gezinsproblemen, (werk)stress, verslaving, depressie, chronische vermoeidheid, en rouwverwerking

De zorgsoorten

De AWBZ kent verschillende zorgsoorten. Deze worden onderscheiden in drie functiegroepen en zes functies

Functiegroep	Zorg thuis (= combinaties van de volgende drie functies)
Persoonlijke verzorging	Hulp bij alledaagse handelingen zoals douchen, aankleden en toiletgang
Verpleging	Hulp bij wondverzorging, toedienen van injecties en medicijnen
Huishoudelijke verzorging	Hulp in het huishouden vanaf 1 januari 2007 overgeheveld vanuit de AWBZ naar de Wmo (gemeente)
Functiegroep	Ondersteunende en activerende begeleiding (= combinaties van de volgende twee functies zonder verblijf)
Ondersteunende begeleiding	Hulp bij het leren zorgen voor het eigen huishouden, thuis en buiten de deur
Activerende begeleiding	Leren omgaan met uw handicap of problemen, beter persoonlijk functioneren en gesprekken om gedrag te veranderen
Behandeling	Behandeling bij het herstel van een operatie of aandoening
Functiegroep	Verblijf (= combinaties van verblijf met andere functies)
Verblijf	Tijdelijk of permanent verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis of een instelling voor verstandelijk gehandicaptenzorg

Tot slot

In vervolg op de informatie over de AWBZ in het algemeen is er meer informatie te vinden onder de noemer 'Wat is er veranderd in de AWBZ?' en 'AWBZ-cijfers uit het informatiesysteem van Vektis'.